

Forskningsetiska delegationen

TENK

Verksamhetsberättelse 2004

1 Forskningsetiska delegationens uppgifter

Forskningsetiska delegationen, som tillsatts av undervisningsministeriet, skall enligt förordningen om densamma (1347/1991)

- 1) göra framställningar och avge utlåtanden till myndigheter i forskningsetiska lagstiftningsfrågor och andra forskningsetiska frågor,
- 2) fungera som sakkunnigorgan vid utredningen av forskningsetiska problem,
- 3) ta initiativ för främjande av forskningsetiken samt främja diskussionen om forskningsetik i Finland,
- 4) följa den internationella utvecklingen inom sitt område och delta aktivt i internationellt samarbete samt
- 5) sprida information om forskningsetiska frågor.

2 Delegationens sammansättning

Forskningsetiska delegationens sammansättning ändrades i slutet av januari 2004. Under tiden 1.1.-31.1.2004 var rektor Gustav Björkstrand (Åbo Akademi) ordförande för delegationen, medan professor Jaana Hallamaa (Helsingfors universitet) var vice ordförande. Jur.kand. M.A. Salla Lötjönen tjänstgjorde som delegationens generalsekreterare. Delegationens kansli har funnits i anslutning till Vetenskapliga samfundens delegation.

Till delegationen (1.2.2001-31.1.2004) hörde åtta medlemmar och dessutom var docent Marja Simonsuuri-Sorsa ständig sakkunnig. Delegationens medlemmar, för vilka suppleanter inte har utsetts, var följande:

Generalsekreterare Arja Kallio (Finlands Akademi)
Specialforskare Veikko Launis (Åbo universitet)
Professor Olli Mäenpää (Helsingfors universitet)
Överassistent Sinikka Parkkinen (Joensuu universitet)
Professor Amos Pasternack (Tammerfors universitet)
Forskningsprofessor Matti Sarvas (Folkhälsoinstitutet)
Direktör Mervi Sibakov (Teknologiska utvecklingscentralen Tekes)
Professor Irma Sorvali (Uleåborgs universitet).

Delegationens sammansättning förändrades nästan helt 2004. Den nya sammansättningen (1.2.2004-31.1.2007) leds av kansler Eero Vuorio (Åbo universitet). Som vice ordförande fortsätter professor Jaana Hallamaa (Helsingfors universitet). Som generalsekreterare fortsatte jur.kand., M.A. (fr.o.m. 19.11.2004 jur.dr.) Salla Lötjönen. Delegationens kansli flyttade från Vetenskapliga samfundens delegations

huvudbyggnad till en byggnad på innergården som renoverats och som bättre motsvarar delegationens utrymmesbehov.

De övriga medlemmarna i delegationen är följande:

Professor Katie Eriksson (Åbo Akademi)
Teknologiexpert Merja Hiltunen (Teknologiska utvecklingscentralen Tekes)
Professor Liisi Huhtala (Uleåborgs universitet)
Professor Juha Karhu (Lapplands universitet)
Direktör Paavo Löppönen (Finlands Akademi)
Forskningschef Sinimaaria Ranki (Helsingfors yrkeshögskola för företagsekonomi, Helia)
Professor Ari Salminen (Vasa universitet)
Professor Terttu Vartiainen (Folkhälsoinstitutet och Kuopio universitet).

3 Forskningsetiska delegationens verksamhet

År 2004 sammanträdde delegationen sju gånger. Dess syfte var att (1) förebygga avvikelser från god forskningspraxis genom att sprida information om och ordna utbildning i samt seminarier kring principerna för god forskningspraxis, (2) utveckla samarbetet med universiteten och högskolorna samt bistå högskolorna och forskningsinstituterna vid anordnandet av utbildning i forskningsetik, (3) utveckla och övervaka processerna kring utredningen av forskningsetiska oegentligheter, (4) vara synlig i offentligheten i samband med spridningen av information om forskningsetiska frågor o.dyl. och (5) delta aktivt i den forskningsetiska debatt som förs både i Finland och internationellt.

3.1 Förebyggande verksamhet och utbildning

Forskningsetiska delegationen arrangerade fem utbildningsseminarier 2004. Under de av Finlands Läkarförbund arrangerade Läkardagarna anordnade de etiska delegationer som sorterar under olika ministerier (Forskningsetiska delegationen, Samarbetsgruppen för försöksdjursverksamhet, Riksomfattande etiska delegationen inom hälso- och sjukvården, Delegationen för bioteknik och Gentekniknämnden) två halvdagsseminarier 7.1.2004 under rubrikerna ”Tutkijalääkäreiden taloudelliset sidonnaisuudet” (Forskarläkarnas ekonomiska bindningar) och ”Ihmisen kantasolut potilaiden hoidossa ja tutkimuksessa” (Humana stamceller i vården av patienter och forskningen). Bägge seminarierna samlade en stor publik.

Dessutom arrangerade Forskningsetiska delegationen i samarbete med Finlands Akademi seminariet Tutkimusetiikkaa kouluttajille (Forskningsetik för utbildare) i Akademiens utrymmen 30.1.2004. Avsikten med seminariet var att samla de kontaktpersoner som ansvarar för utbildningen i forskningsetik vid olika forskningsorganisationer och forskarskolor. Forskningsetikens olika delområden presenterades för dem och de erbjöds beredskap att ordna utbildning i forskningsetik inom den egna organisationen. Genom seminariet ville man också främja nätverksbildningen mellan dem som ordnar utbildning i forskningsetik inom olika organisationer.

De riksomfattande etiska delegationerna arrangerade vidare i samarbete ett öppet heldagsexpertseminarium om biobanker på Biomedicum 20.9.2004. Seminariet var mycket uppskattat, och man planerar att arrangera ett fortsättningsseminarium med samma tema 2005. Biobanker tangerades också på seminariet Biotekniikka – nykytila ja tulevaisuus (Bioteknik – nuläge och framtid), som arrangerades av de riksomfattande etiska delegationerna och Föreningen för forskare och riksdagsmän i riksdagshuset auditorium 24.11.2004. Även detta seminarium samlade ett stort antal åhörare från såväl expert- som politiska kretsar. Utom i ovan

nämnda seminarier deltog de etiska delegationerna tillsammans med Delegationen för informationsspridning i vetenskapsmässan i Åbo 1.10.2004, där delegationerna hade ett gemensamt infostånd samt program i form av en paneldebatt. I panelen deltog delegationens ordförande Eero Vuorio, docent Veikko Launis samt specialforskare Kirsti Ala-Mutka från Tammerfors tekniska universitet.

3.2 Samarbete med universitet, högskolor och forskningsinstitut

I likhet med tidigare år riktade universiteten och högskolorna ett stort antal önskemål om utbildning inom det forskningsetiska området till Forskningsetiska delegationen. Av 2004 års föreläsningstillfällen kan nämnas till exempel en föreläsning för arkeologer vid Åbo universitet 3.3.2004, delegationsmedlemmarnas deltagande i Folkhälsoinstitutets föreläsningsserie Tutkimus ja etiikka (Forskning och etik) 2.4. och 7.5.2004, föreläsningar vid Konstindustriella högskolan 22.9. och Institutet för arbetshygien 23.9. samt på kursen Kliininen tutkija (Klinisk forskare) vid Tammerfors universitet 14.10. Delegationen har också deltagit i de riksomfattande forskarskolornas kurser, t.ex. seminarier inom ramen för utbildningsprogrammet Tulevaisuuden elektroniikka (Framtidens elektronik), den riksomfattande forskarskolan för psykologi, HUCS enhet för barnneurologis fort- och vidareutbildningsprogram samt Åbo universitetscentralsjukhus medicinska fortbildningsprogram. En mera detaljerad förteckning över kurserna och de delegationsmedlemmar som deltagit i dem ingår som bilaga till verksamhetsberättelsen.

Eftersom Forskningsetiska delegationen anser att utbildning i forskningsetik är ett primärt och viktigt insatsområde men dess resurser är för små för att varje begäran om utbildning skall kunna hörsammas ordnade den det ovan nämnda seminariet Koulutusta kouluttajille (Utbildning för utbildare) (rubrik 3.1) 30.1.2004. Avsikten är att fortsätta på denna linje, som snarare stödjer utbildningsverksamheten indirekt än erbjuder direkta utbildningstjänster, även 2005, trots att man av bilagan till verksamhetsberättelsen kan se att även utbildningen på organisationsnivå har varit mycket omfattande, vilket tar resurser från delegationens övriga verksamhet.

Under 2004 utfäste sig 4 nya forskningsorganisationer att följa de anvisningar om god vetenskaplig praxis och handläggning av avvikelser från den som Forskningsetiska delegationen utarbetat (2002). Antalet forskningsorganisationer som har lämnat denna utfästelse är nu 76. År 2004 trycktes dessutom en ny upplaga av anvisningarna, i vilken endast få ändringar gjordes (se också publikations- och informationsverksamhet 3.4).

3.3 Utveckling av mekanismerna för utredning av forskningsetiska problem

Under 2004 fick Forskningsetiska delegationen kännedom om sammanlagt sju nya fall, av vilka tre stycken behandlades helt på det lokala planet. Delegationen ombads under 2004 avge utlåtanden i tre fall. Utöver dessa tre fall gav delegationen ett utlåtande med anledning av en begäran om utlåtande som inlämnades redan 2003.

Situationen i fråga om de fall som behandlats under 1998 – 2004 åskådliggörs av statistiken nedan (figur 1). Såsom misstankar som Forskningsetiska delegationen fått kännedom om har räknats såväl de fall där delegationen i enlighet med anvisningarna har underrättats om behandling inom forskningsorganisationen som de fall där delegationen har underrättats direkt av den som begärt utlåtande. Såsom fall som Forskningsetiska delegationen behandlat har bokförts enbart de misstankar som delegationen har tagit ställning till genom att bedöma den misstänkta avvikelser eller genom att rekommendera ny behandling inom forskningsorganisationen. Sådana anhållanden om utlåtande som delegationen har sänt vidare, t.ex.

främst för behandling på lokal nivå, har inte bokförts bland de fall som delegationen behandlat. Talen är ungefärliga eftersom bokföringspraxis inte har varit helt enhetlig under alla år.

FALL SOM FORSKNINGSETISKA DELEGATIONEN BEHANDLAT RESPEKTIVE FÅTT
KÄNNEDOM OM UNDER 1998 – 2004 (figur 1)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Plagiering		5(4)[1]	1(0)[1]	2(1)[0]	6(0)[5]	0(0)[0]	1(0)[0]
Stöd av ursprungliga forskningsidéer, forskningsplaner eller observationer	3(3)[0]	4(3)[0]	1(1)	2(1)[0]	1(1)[0]	2(0)[0]	1(0)[0]
Fabricering eller förfalskning av observationer	1(1)[0]	1(1)[0]	2(1)[0]	1(1)[0]	0(0)[0]		1(1)[0]
Förfalskning av ansökningshandlingar eller forskningsmeriter		2(2)[0]		0(0)[0]	1(0)[0]		
Försummelse av god forskningspraxis	2(1)[1]	1(0)[0]	7(1)[0]	2(1)[1]	1(1)[0]	3(1)[2]	3(2)[3]
Annan avvikelse från god forskningspraxis		6 (2)[0]			3(1)[0]	1(0)[0]	1(1)[1]
FALL SAMMANLAGT	6(5)[1]	19(12)[1]	10(2)[1]	7(4)[1]	12(3)[5]	6(1)[2]	7(4)[4]

Har kommit till delegationens kännedom X
Har behandlats av delegationen (X)
Oegentligheter har konstaterats [X]

De anhållanden om forskningsetiskt utlåtande som delegationen behandlat 2004 gällde:

- utbyte av information mellan två forskare och handlingarnas riktighet samt rätt forum för behandling av tvisten. Delegationen ansåg att de handlingar som utbytts ännu inte var på det stadiet att de kunde betraktas som forskningsresultat och rekommenderade inte fortsatt prövning,
- lämpligheten hos en forskningsprojektledares förehavanden när det gällde administreringen av forskningsmaterialet och forskningen samt jäv för dem som utredde tvisten. Delegationen instämde i universitetets uppfattning om att ledaren hade gjort sig skyldig till försummelse av god forskningspraxis och ansåg inte att de personer som utrett saken var jäviga,
- universitetets förfarande när man behandlade ett ärende som rektorn hade betraktat som avvikelse från god forskningspraxis. Delegationen uppmärksammade universitetet på vikten av att höra bägge parterna och av att information ges redan i det första utredningsskedet. Eftersom bägge parterna hade getts tillfälle att bli hörda på behörigt sätt senare när saken granskades, rekommenderade delegationen inte fortsatt prövning,

- universitetets förfarande när man behandlade ett ärende som rektorn hade betraktat som försummelse av god forskningsexpraxis. Delegationen kunde inte upptäcka något klandervärt hos universitetets förfarande.

3.4 Publikations- och informationsverksamhet

Forskningsetiska delegationens informationsverksamhet har varit aktiv och den har upprätthållits via webbsidorna, de föreläsningar som publicerats på dem samt medlemmarnas och generalsekreterarens artiklar. I januari 2004 publicerades broschyren "Ihmisen kantasolut, kloonaus ja tutkimus" (Humana stamceller, kloning och forskning), som delegationerna utarbetat tillsammans, i samband med läkardagarnas stamcellsseminarium 7.1.2004. YLE bandade också seminariet för att sända det i tv. År 2004 togs en andra reviderad upplaga av delegationens anvisning "God vetenskaplig praxis och handläggning av avvikelser från den". De små ändringar som företogs i anvisningen gällde i första hand språkdräkten och hänvisningarna till lagstiftning och det ansågs inte att de krävde något nytt godkännandeförfarande.

Den s.k. HYMY-arbetsgruppen, som tillsatts för dryfta forskningsetiska frågor i anknytning till humaniora och samhällsvetenskap, fortsatte aktivt med sin verksamhet 2004. I arbetsgruppen ingick vice ordförande, professor Jaana Hallamaa, professor Irma Sorvali och specialforskare Veikko Launis. Forskningsetiska delegationens generalsekreterare var arbetsgruppens sekreterare. Under året planerade arbetsgruppen uppbyggnaden av boken om etiken inom humaniora och samhällsvetenskap och inbjöd författare att skriva om de olika delområdena. En del av artiklarna blev klara redan före utgången av 2004 och boken färdigställs under 2005. HYMY-arbetsgruppen skrev också ett svar 17.6.2004 som reaktion på ett inlägg i Helsingin Sanomat som ifrågasatte etiken inom samhällsvetenskapen.

Både delegationsmedlemmarna och generalsekreteraren har 2004 publicerat artiklar kring forskningsetiska frågor och blivit intervjuade för press, radio och tv, som exempel kan nämnas Irma Sorvalis "Etiikan opetus pohjoismaisissa kielissä" (Etikundervisningen i nordiska språk) (publicerad som nätpublikation 26.7.2004 på adressen >www.uwasa.fi/hut/svenska/nords/smarre/sorvali_pf.html>), Ari Salminens "Hyvän hallinnon etiikka – kolmen profession arvioita hallinto- ja johtamistyön eettisistä kysymyksistä" (Etik och god förvaltning – tre professioners bedömning av etiska frågor som gäller administrativt och ledande arbete) (Vasa universitet 2004), forskningschef Sinimaaria Rankis tvintervju i YLEs program Verkkoyhteys (Nätkontakt) 5.10.2004 och i maj generalsekreterarens doktorsavhandling "Lääketieteellinen tutkimus ihmisillä – oikeudellisia ja eettisiä näkökohtia ihmisen ruumiilliseen koskemattomuuteen puuttumisesta" (Medicinsk forskning på människor – juridiska och etiska aspekter på ingrepp i människans kroppsliga integritet (Forum Iuris, Helsingin yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan julkaisuja, Helsinki 2004). Delegationen har också fått flera internationella förfrågningar om sin verksamhet och sammansättning som man har försökt besvara i mån av möjlighet.

3.5 Avgivna utlåtanden, internationell verksamhet och annat samarbete

Delegationen har under 2004 avgett fyra utlåtanden och en promemoria:

- 1) Utlåtande till undervisningsministeriet för beredningen av UNESCOs globala bioetikdeklaration (11.3.2004, i samarbete med de andra etiska delegationerna),
- 2) Promemoria (18.3.2004) till riksdagens social- och hälsovårdsutskott om förslaget till lagar om ändring av lagen om medicinsk forskning och läkemedelslagen (RP 20/2004),
- 3) Utlåtande till jord- och skogsbruksministeriet om utkastet till regeringens proposition med förslag till lagar om försöksdjursverksamhet och ändring av djurskyddslagen (29.4.2004),

- 4) Utlåtande till undervisningsministeriet om promemorian Vetenskap och samhälle som beretts av en arbetsgrupp vid ministeriet (21.10.2004),
- 5) Utlåtande till undervisningsministeriet om det tredje utkastet till UNESCOs globala bioetikdeklaration (18.11.2004).

Delegationens internationella verksamhet har varit livlig 2004. Delegationens generalsekreterare har varit kontaktperson för Finland i det samarbete mellan de nationella etiska delegationerna som inletts på initiativ av Europeiska kommissionen. Samarbetet har i första hand formen av möten som ordnas halvårsvis. År 2004 ordnades möten i Dublin och Amsterdam. Delegationens generalsekreterare kallades också till medlem av International Stem Cell Forums etiska kommitté, som är ett samarbets- och koordineringsorgan för organisationer som finansierar internationell stamcells forskning.

Samarbetet med närområdet har också främjats av att delegationens ordförande Eero Vuorio var ordförande för en tvådagars workshop som behandlade forskningsetik och som ordnades av samarbetsnätverket för universiteten i Östersjöområdet och av att generalsekreteraren är den ena av de två finländska medlemmarna i den nordiska kommittén för bioetik.

Forskningsetiska delegationen har 2004 samarbetat aktivt med de andra riksomfattande etiska kommittéerna och generalsekreteraren har deltagit i verksamheten inom den nationella stödgruppen för programmet Vetenskap och samhälle som koordineras av Finlands Akademi.

4 Personal och ekonomi

Forskningsetiska delegationen har 2004 haft en enda anställd i huvudsyssla, generalsekreterare Salla Lötjönen. År 2004 har delegationen haft möjlighet att förutom de telefonväxel-, data- och vaktmästartjänster som Vetenskapliga samfundens delegation tillhandahåller anlita extra arbetskraft också för arkiveringen. Arkiveringen har skötts av fil.stud. Kaisa Pulliainen under tiden 15.12.2003 -9.1.2004.

Undervisningsministeriet hade 2004 anvisat Forskningsetiska delegationen sammanlagt 18.400 euro, varav 8.400 hade reserverats för omkostnader och 10.000 euro för delegationens publikations- och seminariekostnader. De ovan nämnda medlen administreras av undervisningsministeriet. Medlen för avlöning av Forskningsetiska delegationens generalsekreterare och för kansliets upprätthållande (53.600 euroa) administreras av Vetenskapliga samfundens delegation.

Verksamhetsberättelsen har godkänts vid Forskningsetiska delegationens möte 2.2.2005.

Eero Vuorio
Ordförande

Reetta Niemelä
Generalsekreterare

Bilaga: Förteckning över kurser och motsvarande där medlemmar i Forskningsetiska delegationen eller delegationens generalsekreterare har medverket i egenskap av föreläsare eller föredragshållare 2004

Läkardagarna 7.1.2004, Ihmisen kantasolut potilaiden hoidossa ja tutkimuksessa (Humana stamceller i vården av patienter och forskningen)

Föredragshållare: Salla Lötjönen. Föredrag: Kantasolututkimukset alkioperäisillä kantasoluilla ja Suomen lainsäädäntö

Läkardagarna 7.1.2004, Ihmisen kantasolut potilaiden hoidossa ja tutkimuksessa (Humana stamceller i vården av patienter och forskningen)

Föredragshållare: Jaana Hallamaa. Föredrag: Ihmisen kantasolut ja eettiset kysymykset

Seminarier Tutkimusetiikkaa kouluttajille (Forskningsetik för utbildare) 30.1.2004

Föredragshållare: Gustav Björkstrand. Föredrag: Tutkimuseettisen neuvottelukunnan tehtävät ja tutkimuseettisen koulutuksen merkitys

Seminarier Tutkimusetiikkaa kouluttajille (Forskningsetik för utbildare) 30.1.2004

Föredragshållare: Salla Lötjönen. Föredrag: Tutkimuseetiikan tilannekatsaus Suomessa ja kansainvälisellä tasolla

Arkeologia ja tutkimusetiikka (Arkeologi och forskningsetik) 3.3.2004

Föredragshållare: Salla Lötjönen. Föredrag: Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkaukset

TULE 2003-2006 – Future electronics research programme, Research scientist seminar 25.3.2004

Föredragshållare: Salla Lötjönen. Föredrag: What is 'good scientific practice'?

Folkhälsoinstitutets föreläsningsserie Tutkimus ja etiikka (Forskning och etik) 2.4.2004

Föredragshållare: Salla Lötjönen. Föredrag: Hyvä tieteellinen käytäntö ja tutkimusvilpin ehkäisy

Presentation av Vetenskapliga samfundens delegations tjänster för de vetenskapliga samfunden 28.4.2004

Föredragshållare: Salla Lötjönen. Föredrag: Tutkimuseettisen neuvottelukunnan esittely

De etiska kommittéernas riksomfattande föreläsningsserie 5.5.2004

Föredragshållare: Salla Lötjönen. Föredrag: Hätätilatutkimukset ja tutkimukset vajaakykyisillä aikuisilla

Folkhälsoinstitutets föreläsningsserie Tutkimus ja etiikka (Forskning och etik) 7.5.2004

Föredragshållare: Terttu Vartiainen. Föredrag: Hyvä tutkimussuunnitelma ja onnistuminen tutkimusrahoituksen saannissa

Vårsymposium för forskarskolan i psykologi 13.5.2004

Föredragshållare: Salla Lötjönen. Föredrag: Hyvä tieteellinen käytäntö tutkimuksessa

World Congress in Medical Law 5.8.2004

Föredragshållare: Salla Lötjönen Föredrag: Children and Medical Research

World Congress in Medical Law 5.8.2004

Föredragshållare: Salla Lötjönen. Föredrag: Personal Integrity and Medical Research

Tutkimuseetiikka kovassa kilpailussa (Forskningsetiken i hård konkurrens), Konstindustiella högskolan 22.9.2004

Föredragshållare: Salla Lötjönen. Föredrag: Tutkimuseetiikan tilanne Suomessa ja kansainvälisesti

Uutta ja ajankohtaista tieteellisen tutkimuksen tietosuojasta (Nytt och aktuellt om integritetsskydd och vetenskaplig forskning), Institutet för arbetshygien 23.9.2004

Föredragshållare: Salla Lötjönen. Föredrag: Tietoon perustuva suostumus kliinisessä lääketieteellisessä tutkimuksessa

De etiska kommittéernas riksomfattande seminarium 27.9.2004

Föredragshållare: Salla Lötjönen. Föredrag: Lumevertailututkimuksen sääntely ja eettisyys

Kompletterande studier i medicinsk och biorätt, Helsingfors universitet 16.9.2004

Föredragshållare: Salla Lötjönen. Föredrag: Lääkintä- ja bio-oikeus

Kompletterande studier i medicinsk och biorätt, Helsingfors universitet 23.9.2004

Föredragshållare: Salla Lötjönen. Föredrag: Lääketieteellinen tutkimus ihmisillä

Vetenskapsmässan, 1.10.2004, panel med temat Plagiointi ja tutkimuseetiikka (Plagiering och forskningsetik)

Paneldeltagare: Eero Vuorio

Norges riksomfattande etiska kommittés utbildningsdag 12.10.2004

Föredragshållare: Salla Lötjönen. Föredrag: Regulation of medical research with persons of reduced competency

Tammerfors universitets kurs Klininen tutkija (Klinisk forskare) 14.10.2004

Föredragshållare: Salla Lötjönen. Föredrag: Yleistä klinistä tutkimusta koskevistä säädöksistä

Östersjöseminarium, Åbo 12.11.2004

Föredragshållare: Eero Vuorio Föredrag: The Finnish System of National and Local Ethical Boards

Östersjöseminarium, Åbo 12.11.2004

Föredragshållare: Salla Lötjönen. Föredrag: National Advisory Board on Research Ethics in Finland

HUCS enhet för barnneurologis fort- och vidareutbildningsprogram 16.11.2004

Föredragshållare: Salla Lötjönen. Föredrag: Laki ja etiikka lääketieteellisissä tutkimuksissa lapsilla

Info för medicinska forskare, Åbo universitetscentralsjukhus 23.11.2004

Föredragshållare: Salla Lötjönen. Föredrag: Tutkijan lakipaketti

Biotekniikka – nykytila ja tulevaisuus (Bioteknik – nuläge och framtid), Helsingfors 24.11.2004

Föredragshållare: Eero Vuorio. Föredrag: Bio- ja geenipankki

Biotekniikka – nykytila ja tulevaisuus (Bioteknik – nuläge och framtid), Helsingfors 24.11.2004

Föredragshållare: Salla Lötjönen. Kommentarinlägg: behovet av rättslig reglering och dess syfte

Helsingfors universitets etiska arbetsgrupps möte 16.12.2004

Föredragshållare: Salla Lötjönen. Föredrag: Yliopistot ja tutkimuseettisten ongelmien käsittely